

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR
MARIA KARLSSON**

Seduta tat-28 ta' Jannar, 2011

Talba Numru. 967/2009

**Angelico Bilocca (K.I. 556978M)
vs
Joseph Mary Cardona (K.I. 207668M)**

It-Tribunal,

Wara li ra t-talba attrici ghal kundanna tal-konvenut ghal-hlas tas-somma ta' elf u mitejn ewro (€1,200) rapprezentanti bilanc minn somma akbar rapprezentanti prezz ta' hamsin (50) majjal ta' m'omhom mibjugha lilu w accettati mill-intimat u lilu konsenjati.

Bl-ispejjez u bl-imghax legali mid-data tal-kuntratt ta' bejgh sad-data tal-pagament effettiv.

Ra r-risposta tal-konvenut fejn qal illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u dana billi l-konvenut m'ghandu jaghti xejn lill-attur.

Illi sta ghall-attur li jipprova xi ftehim mal-konvenut.

Kopja Informali ta' Sentenza

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri hekk kif permessi bil-ligi.

Ra d-dokumenti kollha pprezentati in atti.

Sema' u ra x-xhieda ta' Angelico Bilocca, Joseph Zammit, Anthony Buhagiar u Joseph Mary Cardona.

Sema' t-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidra:

Illi mill-provi attrici jirrizulta li l-attur jahdem bhala bidwi kif ukoll jrabbi l-majjali. L-attur kien iqies lill-konvenut bhala habib tieghu u kienu jafu lil xulxin tul hafna snin. Qal li fl-24 ta' Jannar, 2008, bil-permess mahrug mid-Divizjoni ta' l-lkel u Attivita' Veterinarja, kien biegh ghall-ewwel darba hamsin (50) majjal lill-konvenut bil-prezz ta' LM25 ta' dak iz-zmien (Illum €58.23) ghall kull majjal li kellhom jinqatlu sa Mejju, 2008. Illi kull wiehed minn dawn il-majjali kienu jiznu hamsa u ghoxrin kilo. Il-bejgh tal-majjali sar izda skont l-attur, il-konvenut kien hallsu biss ta' nofshom u cioe' ta' hamsa u ghoxrin (25) majjal. Illi l-attur kien fadal jaghtih l-ammont fit-talba ghan-nofs l-iehor wara li tnaqssu xi ammonti ohra li kien hallsu sussegwentement. L-attur qal wkoll illi l-konvenut ma kienx hallsu ghan-nofs l-iehor ghaliex kienu mietulu. Il-bjugh kien sar ghal elfejn u tmien mitt ewro (€2800) ghal hamsin majjal u l-attur kien irceva biss elf u erba' mitt ewro (€1400), izda it-talba hija ghal elf u mitejn ewro (€1200).

It-Tribunal sema' kif is-sistema tat-trobbija tal-majjali u tal-bejgh taghhom hija regolata mill-Kooperattiva ta' min Irabbi l-Majjali (K.I.M.). Illi l-President tal-K.I.M. spjega kif jezistu zewg sistemi b'zewg processi. Wiehed huwa ghat-trobbija mill-bidu sal-process tal-qatla bil-kwota, u l-permess l-iehor fejn ma hemmx kwota izda jkollu l-permess tas-simna, li jfisser li l-majjali jinxtraw minn dik il-persuna li ghandha l-permess li tkabbarhom sal-qatla. Illi rrizulta minghajr kontestazzjoni li l-attur kien biegh bis-sistema tal-kwota. Illi l-prassi hija li sabiex il-konvenut ikun jista' joqtol il-majjali li kien xtara minghand il-konvenut,

dawn kellhom jinqatghu mill-kwota ta' Bilocca. Il-President tal-K.I.M. kien jaf li Bilocca kellu kwota ta' tmienja u hamsin (58) hanzir kull xahar. Qal illi meta fl-24 ta' Jannar tal-2008, kien sar it-trasferiment, il-konvenut kien intrabat b'certu zmien sabiex joqtolhom u dawn kellhom jinqatlu mill-konvenut sa Mejju, 2008. Illi ghalkemm it-trasferiment isir il-biccerija u ghaldaqstant ma kienx sar quddiem ix-xhud u cioe' il-President tal-K.I.M., huwa qal illi mill-biccerija jintbaghat dokument fejn l-istess trasferiment jigi registrat. Qal illi l-partijiet kienu ftehm u quddiemu, li l-hamsa u ghoxrin majjal (25), mejta, kellhom jigu kreditati fuq il-kwota ta' Bilocca (u cioe' l-attur). Qal ukoll illi rigward il-kwota, sal-4 ta' Awissu, 2008, il-konvenut kien ghadda lill-attur hamsa u ghoxrin (25) majjal biss. Ghalhekk gew registrati 25 majjal trasferiti ghal-qatla u 25 majjali ohra li gew registrati bhala mejta u ghalhekk finalment il-bilanc tal-kwota ta' Bilocca gie kreditat b'dak in-numru. In sintesi, f'Mejju 2008, saret il-qatla ta' hamsa u ghoxin (25) majjal biss u f'Awissu, 2008 tnizzel kreditu ta' 25 majjal fuq il-bilanc tal-kwota tal-attur ghaliex hamsa u ghoxrin (25) l-ohra kienu mietu. Il-President tal-K.I.M. qal ukoll illi quddiemu l-partijiet kienu ftehm li kienu nqatlu hamsa u ghoxrin (25) majjal u hamsa u ghoxrin (25) majjal iehor li kienu mietu gew kreditati fuq il-bilanc tal-kwota ta' l-attur. Qal ukoll illi quddiemu l-attur qatt ma talab lill-konvenut xi flus. Intqal ukoll mill-istess xhud li l-ftehim dwar il-kwota kien sar quddiemu u kienet giet ippreparat bicca karta fejn tidher biss il-firma tal-konvenut u tal-President u sussegwenetement din il-kwota giet registrata fid-dokumenti tal-K.I.M.. Illi l-firma ta' l-attur ma kienetx fuq dan l-istess dokument izda spjega li l-attur kien prezenti.

Mill-provi tal-konvenut jirrizulta li huwa rahhal u kkonferma l-hbiberija antika bejn il-partijiet. Intqal mill-konvenut illi l-attur kellu bzonn jissellef LM1000 ta' dak iz-zmien izda ma riedx isellfu l-flus u minflok accetta li jixtri hamsa u ghoxrin (25) majjal minghand il-konvenut li huwa kien ghazel u li kien xtara bil-prezz ta' LM24 (llum €56) ta' dak iz-zmien ghal kull majjal. Izda ra li meta l-attur mar jirregistra l-bejgh tal-majjali kien nizzel li kien qed ibieghlu hamsin (50) majjal u mhux hamsa u ghoxrin (25) majjal kif kienu

ftehmu. Illi dak iz-zmien ma kienx ta' kaz x'kien ghamel il-konvenut ghaliex kien jaf li peress li s-sistema kienet bil-kwota huwa xorta wahda kien f'posizzjoni li juza tali kwota u jixtri il-hamsa u ghoxrin (25) majjal rimanenti bl-istess prezz. Izda meta mar fir-razzett tal-attur intebah illi hamsa u ghoxrin (25) majjali l-ohra ma kienux f'kudizzjoni tajba. Huwa kien gibed l-attenzjoni tal-attur dwar il-kundizzjoni tal-hamsa u ghoxrin (25) majjal u ftehmu li ghal kull wiehed li jmutlu huwa kien ha jhallsu lura tagghom. Ftehmu ukoll illi fil-kaz ta' mwiet ta' majjali l-attur kellu jhallsu ukoll l-ispiza tal-gwiez li kull majjal mejjet ikun kiel. Qal ukoll illi meta l-attur mar ir-razzett tal-konvenut huwa kien hatt hamsin (50) majjal u l-konvenut kien hallsu elfejn disa' mija u hdax-il ewro (€2911) skont 'Cash Sale/Invoice' mmarkata 'DOK JC1' mahruqa mill-konvenut u datata 24 ta' Jannar, 2008. F'dan id-dokument gie dikjarat mill-konvenut li huwa kien hallas lill-attur is-somma ta' €2911 ghal hamsin (50) hanzir. Qal illi l-attur baqa' ma hallsux ghal dawk il-hamsa u ghoxin (25) hanzir li kienu mietulu izda baqa' bit-tama li jhallsu xi darba. Qal ukoll illi ghalkemm kienu ghaddew xhur u baqa' ma thallasx, l-attur kien accertah li kien ha jhallsu. Dak inhar l-attur kien talbu ukoll illi peress li dik il-parti tal-kwota tal-hniezer mejta ma kienetx giet utilizzata mill-konvenut staqsih jekk kienx jaccetta li dik il-parti tal-kwota tinqaleb lura ghandu sabiex ikun jista' jiggenera xi flus. Il-konvenut, b'sens ta' lejalta' ghal hbiberija ta' bejniethom accetta u marru ghand il-K.I.M. sabiex il-kwota ta' dawk il-hamsa u ghoxrin (25) majjal li kienu mietu terggha tinqaleb lura fuq il-konvenut.

Illi jirrizulta li l-bejgh verament kien sar fis-somma ta' LM24, ta' dak iz-zmien, (circa €56) ghall kull majjal u li b'kollox hamsin majjali kien ha jigu jiswew lill-konvenut is-somma ta' elf u mitejn Liri Maltin (LM1200), ta' dak iz-zmien, u cioe' circa elfejn seba' mija u hamsa u sebghin ewro (€2795). L-attur stqarr illi huwa kien irceva biss elf u erba' mitt ewro (€1400) mill-konvenut u kien ghad fadallu jiehu l-ammont fit-talba.

It-Tribunal ra li l-konvenut iffirma li sar hlas ta' elfejn disa' mija u hdax-il ewro (€2911) izda ma rax firma tal-attur

ghaliex il-konvenut qal li l-attur ma kienx jaf jikteb. Illi t-Tribunal jirrileva li f'Jannar, 2008 Malta kienet ghadha kif dahlet fil-*Euro Zone* u ra li l-ammont li kien tnizzel fil-*Cash Sale/Invoice* datata 24/01/2008 kien biss b'Ewro u mhux Liri Maltin.. It-Tribunal jirrileva ukoll li ghalkemm l-konvenut kien qal li kien xtara l-majjali bil-LM24 ghall-kull majjal, il-prezz li kellu jidher kellu jkun ta' €2795 u mhux ta' €2911 kif tnizzel. It-Tribunal matul ix-xhieda kollha tal-partijiet ra li l-partijiet tkellmu b'Liri Maltin, ghaldaqstant it-Tribunal m'huwiex daqstant konvint mill-awtenticità ta' Dok JC1, a fol.44, li jindika biss id-denominazzjoni fl-Ewro u li l-konvenut kien hallas s-somma ta' €2911 lill-attur meta fil-fatt semmaj huwa kien qal, dejjem skont l-istess affidavit tieghu li kien xtara l-majjali bil-prezz ta' LM24 ghall kull hanzir. Il-konverzjoni ta' erbgha u ghoxrin liri Maltin (LM24), ta' dik iz-zmien, f'ewro ghandu jirrizulta l-ammont ta' sitta u hamsin ewro (€56) ghal kull hanzir u mhux tmienja u hamsin ewro u tlieta u ghoxrin centezmu (€58.23) ghal kull hanzir. Differenza ta' zewg ewro u tlieta u ghoxrin centezmu (€2.23) ghal kull hanzir.

It-Tribunal ghandu quddiemu kaz fejn min-naha wahda l-attur qieghed jitlob is-somma ta' €1200 ghal 25 hanzir li kien biegh lill-konvenut u li ma thallasx taghhom u min-naha l-ohra l-konvenut sostna li kien hallas lill-attur is-somma ta' €2911 ghal hamsin hanzir bl-LM24 ta' dak iz-zmien ghal kull majjal u li kienu mietu 25 minnhom. Illi b'kalkolu semplici li ghamel it-Tribunal hamsin majjal bil-€56 jirrizultaw fl-ammont ta' €2795 u mhux €2911 kif intqal mill-konvenut. Illi jirrizulta lit-Tribunal illi l-kalkoli tal-partijiet ma jaqblux. Illi jekk huwa minnu li x-xiri kien sar bl-LM24 (€56) ghall kull majjal is-somma totali kellha tkun €2800 ghal hamsin majjal. Illi minnhom l-attur qal li thallas €1400 u kien ghad irid jiehu €1400 ghall-majjali li kienu mietu u mhux s-somma fit-talba. It-Tribunal ra ukoll illi l-konvenut ma ntavolax kontro-talba ghall-25 hanzir li kienu mietu u ghall-gwiez li kien temagghom, izda minflok ghazel li jipprezenta ittra ufficjali fil-mori tal-kawza, fil-21 ta' Gunju, 2010, fis-somma ta' elfejn mitejn u sebgha u erbghin ewro (€2247) rapprezentanti rifuzjoni ta' prezz ta' 25 hanzir u l-gwiez li kien temagghom u cioe' tlett tunellati ta' gwiez. It-Tribunal huwa tal-fehma li l-konvenut kellu kull

opportunita' li jaghmel kontro-talba f'dan is-sens mar-risposta u fir-risposta, l-konvenut qal biss li l-attur kellu jipprova li kien hemm xi ftehim mal-konvenut ghal dan il-hlas.

Illi mix-xhieda tal-konvenut it-Tribunal jirrileva illi sema' lill-konvenut jixhed illi l-partijiet kienu ftehm fuq 25 hanzir biss, izda t-trasferiment kien ghal hamsin majjal. Illi qal ukoll illi dak il-hin ma kienx intebah bid-dikjarazzjoni tal-attur izda tirrizulta fattura fl-ammont ta' hamsin majjal mahruqa mill-istess konvenut. Din il-fattura hija datata l-istess gurnata tat-trasferiment, cioe' 24 ta' Jannar, 2008, u tindika hamsin (50) hanzir. Qal ukoll illi huwa ma kienx sodisfatt bil-hamsa u ghoxrin (25) hanzir ohra li ha ghaliex ra li kienu morda bil-pulmun. Qal ukoll li kien jaf illi din il-marda ma kienetx titfejjjaq izda ma dehrlux li kien hemm bzonn illi jgib veterinarju sabiex jara x'kellhom dawn l-animali. Qal ukoll illi huwa kien zamm dawn il-majjali separati mill-ohrajn peress illi din il-marda kienet kontagguza. Qal ukoll illi ma kienx gab veterinarju ghaliex l-attur kien ftiehem mieghu li jhallsu ta' kull majjal li jmut u ma riedx jaghmillu azzjoni hazina ghaliex il-veterinarju kien ikollu jirrapurtah.

Illi fil-fehma tat-Tribunal, il-verzjonijiet tal-partijiet huma ffit li xejn konsistenti izda l-verzjoni tal-attur tirrizulta lit-Tribunal li hija iktar konsistenti minn dik tal-konvenut. Illi min-naha wahda l-attur qieghed jallega hlas ta' €1200 bhala bilanc minn somma akbar raprezentanti 50 majjal mibjugha lill-konvenut filwaqt min- naha l-ohra l-konvenut ikkonferma li kien hallsu €2911 ghal 50 majjal li izda minnhom nofshom kienu mietu konsegwenza ta' mard fil-pulmun li ghalkemm kienet marda kontagguza u terminali xorta wahda ghazel li jixrihom. Illi t-Tribunal ma jifhimx kif il-konvenut ghalkemm kien kien jaf bil-marda 'terminali' u 'kontagguza' xorta wahda hadhom. Illi sussegwentement fil-mori tal-kawza l-konvenut ipprezenta ittra ufficjali lill-attur ghal hlas ta' ta' €2247 liema ammont jinkludi l-ispejjez ta' tlett tunnelli gwiez li kienu kkunsmaw l-majjali li kienu mietu bejn l-24 ta' Jannar, 2008 u l-qatla f'Mejju, 2008. Illi skont ix-xhieda tal-President tal-K.I.M., sar trasferiment ta' hamsin (50) majjal bil-kwota f'Jannar,

2008 u f'Awissu gie registrat kreditu fuq il-bilanc tal-kwota ta' Bilocca ta' hamsa u ghoxrin (25) majjal. Dan il-kreditu huwa indikattiv li hamsa u ghoxrin (25) majjal kienu b'xi mod mietu u kien hemm accettazzjoni da parti tal-konvenut, li hekk fil-fatt gara, izda qatt ma ssemmiet xi marda u ghalhekk dan l-ammont gie kreditat fil-bilanc tal-kwota ta' Bilocca bil-kunsens tal-konvenut.

It-Tribunal sema' lill-attur jghid illi huwa kien thallas biss elf u erba' mitt ewro (€1400) appena kkonsenja l-majjali u sussegwentement kien thallas mitejn ewro (€200) ohra izda kien baqalu biss li jithallas elf u mitejn ewro (€1200) iehor. Illi fil-fehma tal-attur id-dokument AB1, a fol.12, huwa l-uniku dokument bejn il-partijiet, u t-Tribunal m'huwiex daqstant konvint mill-awtenticità ta' Dok JC1, a fol.44. Illi t-Tribunal ma ra l-ebda dokument bl-ammonti li allega li kien irceva, l-attur u strah biss bil-karta tat-trasferiment ta' hamsin majjal. Illi min-naha tal-konvenut qal illi l-attur kellu bzonn xi flus u ftehmli li l-konvenut jixtri hamsin majjal bil-erba' u ghoxrin liri Maltin (LM24) ghal kull majjal u skont id-dokument AB1, a fol.12, hekk gara. Izda ghalkemm iffirmit mill-konvenut, huwa qal li t-trasferiment ma sarx quddiemu. Illi l-istess trasferiment kien sar ghal hamsa u ghoxrin (25) majjal fl-24 ta' Jannar, 2008 u ghalkemm qal li ma kienx prezenti ghal dan it-trasferiment li minghalih kien biss ghal 25 majjal, il-firma tieghu qieghda hemm. It-Tribunal ghaldaqstant ma jhossx illi l-verzjoni tal-konvenut hija konsistentement veritjiera. Illi t-Tribunal ftit li xejn huwa konvint mill-fattura ezebita, a fol.44, li tindika somma ta' elfejn disa' mija u hdax-il ewro (€2911) ghar-ragunijiet hawn fuq imsemmija. Din l-ircevuta semmaj kellha tinhareg mill-attur izda l-konvenut kien ghazel li johrogha huwa stess bhala prova li huwa kien ghamel hlas ta' €2911 ghal hamsin hanzir. Illi normalment il-fattura kellha tinhareg minn min qieghed ibiegh u mhux minn min qieghed ihallas.

Illi il-kredibilita' tal-partijiet, fin-nuqqas ta' provi dokumentali cari, hija t' importanza serja w essenzjali ghal soluzzjoni gusta w ekwa tal-vertenza ta' din il-kawza. Illi fuq il-provi migjuba quddiemu, ghalkemm ra li l-attur ma pproduca l-ebda ricevuta ta' kemm thallas, it-Tribunal

ghandu dubji serji dwar il-kredibilita' tal-konvenut u l-awtenticità tad-dokumentazzjoni ezebita mill-istess konvenut. Dan id-dubju huwa affermat mix-xhieda ffit li xejn konvincenti tal-konvenut. Illi d-dokument mahrug fl-24 ta' Jannar, 2008 jindika li huwa hallas €2911 ghal hamsin majjal meta huma ftehm li kull majjal kellu jinbiegh €56, illi din l-istess *Cash Sale/Invoice* mahruga mill-konvenut minflok l-attur hija fil-munita Ewro u t-Tribunal ra u sema' lill-partijiet jixhdu biss b'Liri Maltin. Illi meta suppost inharget dik il-*Cash Sale/Invoice* tal-allegat hlas Malta kienet ghadha kif appena dahlet fl-Euro Zone. Illi mir-risposta stess tal-konvenut jirrizulta li kien sta ghall-attur li jipprova xi ftiehem. Illi skont it-Tribunal l-attur pprova dan il-ftehim ghaliex qieghed jaghzel li jemmen il-verzjoni tieghu u mhux dik tal-konvenut li ma tantx tirrizulta konvincenti. Illi hija l-fehma tat-Tribunal illi kieku l-konvenut kien hassu aggravat bil-kawza u kif qal huwa stess illi kien l-attur li kellu jaghtih xi flus, it-Tribunal ma jifhimx ghaliex kellu jhalli tmien (8) xhur wara li nfethet il-kawza sabiex jipprezenta ittra ufficjali bl-ammont ta' 25 majjal u tlett tunellati gwiez li kien temgha l-majjali li kienu mietu fi zmien tlett xhur.

Illi hija l-konvinzjoni morali tat-Tribunal illi l-verzjoni l-aktar konvincenti hija dik tal-attur minkejja li huwa ma kienx zamm rendikont tal-flejjes li kienu skambjati bejniethom. Illi din il-kawza hija rizultat ta' mankanza ta' kontabilita' serja ta' min qieghed ibiegh. Izda t-Tribunal ghandu jibbaza d-decizjonijiet tieghu fuq il-provi kollha migjuba quddiemu sabiex jevalwa l-vertenza ta' din il-kawza. Illi minhabba dubji serji dwar il-verzjoni tal-konvenut qieghed jemmen il-verzjoni tal-attur. Illi din il-kawza setghet tkun facilment evitata li kieku l-partijiet kienu skambjaw ircevuti serji bejniethom. Haga li ma saritx, izda t-Tribunal ma jemminx lill-konvenut li qal illi huwa kien jaf illi l-hniezer li kien xtara mill-attur kienu morda izda xorta wahda xtrahom u hadhom ghalkemm kien jaf illi din il-marda tal-pulmun fil-majjali ma kienetx titfejjaq.

Ghaldaqstant it-Tribunal ra li l-attur ipprova l-kaz tieghu u ghalhekk jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' t-talba ta' l-attur.

Kopja Informali ta' Sentenza

Spejjez a karigu tal-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----